

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház) hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre . . 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 83-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitlitéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Gróf Bethlen Gábor.

1837—1897.

Még a magyar tudományos világ
nagy halottja ravatalán fekszik, s már
ismét vesszük a megdöbbentő, szomorú
hírt, hogy a magyar közéletet, a ma-
gyar társadalmat is súlyos csapás
érte.

Gr. Bethlen Gábor az EMKE el-
nöke, keresdi birtokán tegnap este hét
órákor meghalt. Nagy szíve, melylyel
nemzetét úgy szerette, végső dobant
s tevékeny szelleme, mely a magyar
nemzetiség a magyar kultúra érdeké-
ben évtizedeken át törhetlenül mun-
kált, elszállott egy szebb hazába.

Csak azok tudták Bethlen Gábor
munkáját méltányolni és becsülni, s
csak azok érzik fájdalmasan a veszte-
séget, a kik közlebről ismerték ezt
a minden ízében magyar főurat, a ki
energius lelkének minden erejét arra
használta fel, hogy a nemzeti ideálo-
kat megvalósítsa, s a ki az erdélyi-
szek nemzet politikai közéletében min-
dig annak a törekvésnek állott szol-
gálatában, mely a magyarfaj suprema-
ciáját, a nemzeti integritás eszméjét
tízre szálójára.

Nevének varázásával, állásának te-
kintélyével mindig ott volt, a hol ör-
állomást kellett szervezni a megtáma-
dott magyarság védelmére s nagymű-
veltségű lelkével korán belátta, hogy
csak annak a nemzetnek van biztosítva
nemzeti élete és fennmaradása, a mely-
lyik nyelvének, kultúrájának, nemzeti
politikájának minden téren és minden-
kivel szemben érvényt tud szerezni.

Bethlen Gábor gr. a legnagyobb
erdélyi fejedelem kiváló sarja, tényje-
ben öntudatos volt. Öntudatos és ér-
lyes. A kik az ő politikáját, és társad-
almi ténykedését sóvinizmussal vá-
dolták, azok fölületesen gondolkodtak.
Azok nem gondoltak arra, hogy a ma-
gyarnál erősebb, vagyonosabb, egysé-
gesebb államok és nemzetek, soha sem
tűrték meg egy pillanatra se, hogy
idegen nemzetiség jogosulatlan törek-
vésekkel veszélyeztesse az állam nyu-
galmát.

Bethlen Gábor gr. tudatában volt
annak, hogy a mikévétele helyzetünk-
ben még a sóvinizmus sem hiba, sőt
gr. Apponyi Albert is kifejezést
adott ugyan ennek a nézetének egyik
beszédjében, — s ha mégis volt valaki,

a ki azt az ő magyarsága tulzasanak
tudta be, az ő öntudata biztos volt a
felől, hogy nem ő tévedett, s hogy az
a tulzás jogos és helyes volt.

A vesztés, mely Bethlen Gábor
gróf halálával az erdélyi-érdekek magyarsá-
gát és a nemzeti küzdelem harczo-
sait érte, — mindenesetre súlyos. Ak-
kora erőlylyel, akkora buzgalommal és
fáradhatatlan odaadással nemzeti
ügyünket nem szolgálta senki. Nem-
csak a magyar főnemességnek, nem csak
a magyar lovagiasságnak, de a magyar
hazaszeretnek is tipikus személyesi-
tője volt.

Lelke érintetlen maradt az új po-
litikai aera minden szennyétől s be-
csületes, önzetlen hazafisága irtóztott
minden alkutól, melyet könnyelmű
kormányok hatalmuk biztosításáért a
nemzet rovására kötöttek. A magas-
ban született, de hitvány, alkusz mód-
jára soha sem hajolt a porba s meg-
vesztegethetetlen lelke magasan szár-
nyalt abba a tiszta világba, melyet a
mai önző kor gyermeke nem ismer.

Ülhetett volna a hatalmasok kö-
zött, de nemzetét jobban szerette a
hatalomnál; lehetett volna gazdag, de
az igazságot, jogérzetét és becsületes
hazafiságát nem áldozta fel semmi va-
gyonért.

Klasszikus jelleme azok között a
ritka hazafiak között emelte, kiknek
sorai már megritkultak s a kik vég-
szerűleg arra voltak praedestinálva,
hogy az önzetlen hazaszeretet példány-
képei legyenek.

Hatalmas egyéniségén a nemzeti
fészkelődések hullám csapásai gyakran
törtek pozdorjává s bármennyi kelle-
metlenséget okoztak is neki a hatalmi
körök, mégis mindig ott állt abban a
táborban, — mint vezér s ha kellett
mint közkatona — a melyik Erdély
magyarságának létjogáért küzdött.

Ha voltak ellenségei: azok igaz-
ságtalanok voltak iránta, mert neki
nem a gyarlóságai, hanem erényei vol-
tak nagyobbak. Ha voltak ellenfelei:
azok kibékülnek szellemével ravatala
felett, mert a történelem neki fog
igazságot adni.

És ha abban a nehéz küzdelem-
ben, — melyet a mai korszak teremt
s melyet úgy ismerünk meg, mint a
nemzetiség harcát, — az erdélyi-
magyarság majd a keresdi sírbolt felé
fordul s az ő szelleméből merít új
erőt a csatához, melyet nyelvünk, fa-

junk és kulturánk érdekében foly-
tatunk. (S.)

Gr. Bethlen Gábor 1837-ben született
s iskoláit részint itthon, részint külföldön
végezte, széles látókörre és nagy műveltségre
tett szert.

Szereplésének hazafias iránya abban az
időben tűnt fel leginkább, midőn Nagy-Ku-
tüllőmegyében főispánkodott, hol erélyes kéz-
zel fékezte meg a nemzetiségi agitációkat.

De a nemzetiségekkel paktáló kormány
ezt nem nézte jó szemmel s Szapáry Gyula
gr. akkori miniszterelnök a százszok kívánsá-
gára elmozdította állásából. Hogy pedig Beth-
len Gábornak mekkora igaza volt, az már
most meglátszik, mert mióta az engedékeny
Apor a főispán, ime a százszok valóságos me-
nyeletet követtek el, midőn a vármegye te-
rületén felállított Petőfi-emlék leleplezésé-
nek ünnepélyes actusától távol maradtak.

Az 1891—96 országgyűlési ciklusban
mandátumot váltat, s a nemzeti párt sorai-
ban küzdött a kormány ellen. Gyakran fájó
igazságokat sujtott a kormány fejéhez, a
miért a kormányelnök ellene is kiadta, hogy
meg kell buktatni. A tavalyi képviselő vá-
lasztások alkalmával ő is elbukott Légrady-
val szemben, mivel a kormány ellene is a
legszemérmetlenebb harezot indította meg.

Azóta az E. M. K. E. ügyeinek szent-
telte tevékeny életét, a hol mivel kicsinyes
ambíciók kielégítésére nem vállalkozott —
sok kellemetlenséget kelle elszenvetni az
utóbbi időben. Az E. M. K. E.-nél harez
tört ki, a melynek elsimulását fájdalom nem
érhette meg.

Tevékeny élete után legyen csendes
pihenése.

Tarlózás a közélet mezején.

— Megjegyzések. —

Abban a tartalmas és sok tekintetben
magas színvonalon álló vitában, mely a bün-
vádi perrendtartás életbe léptetéséről szóló
javaslat felett foly, megbíráskor alá kerül a
kormány általános politikai irányzata, tevé-
kenysége is. Különösen Hentaller Lajos he-
széde nyújt e tekintetben igen sokat. Ő sorra
vette az 1867. évi létező törvényhozási al-
kotások mindenikét és éles, de alapos kriti-
kával kísérté azokat. Kiválóan igaza volt a
regale-törvénnyel szemben, melyet „gyil-
kos”-nak nevezett. Nos a kik tulzottnak
tartják ezt az ítéletet, azok nézzenek körül
egy kisse — Kolozsváron. Ha látják a mo-
dern magyar állam izmselitáinak: a regale
bérllőknek az emberitő árulására berendezett
és folyton szaporodó „lerakatait”, melyeken,
mint valóságos csatornák omlik a nép ereibe

az egészséget, életét és erkölcsöt pusztító
ital, igazat kell adniok Hentaller súlyos, de
alapos ítéletének.

Ugyancsak Kolozsvár polgárai bizonyít-
hatnak Hentaller beszédének egy másik pas-
susa mellett is. A mellett t. i., mely gonosz
törvényalkotásnak bélyegezte a beszállásolási
törvényt. Mennyi keserves áldozatot hozott e
város a kaszánya-építés nevezett törvény
rendelkezőseiből táplálkozó mániájának. A
magyar A t h a e n megérte, hogy pol-
gármestere nem a kultúra iránt érzett lelke-
sedése jutalmául, hanem a „katonai férőh he-
lyek létesítése körül szerzett érdemei elisme-
réséül” kapta kitüntetését. Midőn erre gondo-
lunk, szomorúsággal tölt el a királynőjött
ünnepő britt birodalom ünnepe, melynél azt
említik fel az ország nagysága egyik legna-
gyobb jelét, hogy a militarizmus póklendí-
sége ismeretlen földön volt. Hol áll ehez képest
Magyarország, melynek egyik volt kultusmi-
nisztere hazafiságának hirdette a militarizmus
követeléseit előtt való meghodolást, s melynek
polgármesterei a katonai érdekek ápolásáért
kapják kitüntetésüket!

Ugy látszik azonban, hogy ezek a ki-
tüntetések egyszersmind végkielégítéstől szol-
gálnak a polgári áldozatkészségnek. Mert
katonai iskola — daczára a fokozott áldozat-
oknak — még nem jut sem Kolozsvárnak,
sem az erdélyi részeknek. Erre nem szerez-
tünk érdemeket, noha, — mint Meszlényi La-
jos megjegyezte — képviselőink mindig a
kormányval szavaznak. Hanem S o p r o n,
melynek pedig szomszédságában van két ka-
tonai iskola és Nagyvárad, melynek
polgársága pedig ugyancsak hűvös lelkesedé-
sél fogadja képviselőjének a város érdekeiben
való buzgóságát (a mig mi kevésbbé ered-
ményes buzgóság előtt naponként hasra esünk)
már e r d e m e s e k. Nem akarunk gyanusi-
tani, de azért nem tudjuk kivetni fejünkkel
azt a kérdést, hogy vajjon Fajerváry br. szem-
ben nem az a gyalázatos magatartás képe-
zte e az érdemet, a melyet éppen ez a két város
Kossuth Lajos halhatatlan érdemei és szent
emléke iránt tanusított?

Az erdélyi képviselők egy része kü-
lönben utólagosan felébredett s mozgolódott
egyik katonai iskolát illető elhelyezése érde-
kében. A névsorban, mely a mozgolódók ne-
veit tartalmazta, nem találkoztunk sem a
Groisz Gusztáv, sem a Sándor József, sem a
Hegedűs Sándor, sem a Bernády György, sem
a gróf Esterházy Kálmán neveivel. Ezek az
urak valószínűen ott voltak most is, mint a
hol voltak akkor, mikor a magyar állam-
eszmé jelentőségét kellett volna megvédel-
mezniök Serbán Miklós tulzásaival szemben.

lességérte, hivatásának megértése és fel-
fogása által családjának szíve, élető lelke
legyen! Akarjuk és egész lelkünkkel oda tö-
reszünk, hogy a polg. leányiskola „egy oly
két sarku intézmény legyen, mely egyik
sarkával a mindenség-istenére, másikkal a ca-
ládai tűzhely háziistenére mutasson; mely isten
szeretete mellett a hazaszeretetre; a vallásos
érzet mellett a hazafias érzetre, a tudás mel-
lett a munka-szeretetre serkent és ébreszt.”

Ez a mi akaratunk; de hiszem, hogy
kivételem nélkül mindazok is, kik bármily té-
ren, hivatásból foglalkoznak nevelés-oktatás-
sal. Meg vagyok azonban győződve, hogy
mind hiába való lesz a mi erős akaratunk,
komoly törekvésünk az ifjúság nem irányu
nevelésében, oktatásban, ha kellőleg nem tá-
mogat — szülői ház! Mert igaza van Fel-
mérinek, hogy „Azok a fonalszálak, melyek-
ből gyermekeink szokásai, készségei, érzelme
alakul, mind egy szál a család körében
fonódnak és szövődnek. Nagymesterük az
anya, kinek orszálmárisze van abban, hogy
gyermekeink természetének arany szövete
durva, avagy finom szálakból, színes, vagy
színtelen anyagokból alakul-e, vagy nem?”

Azért is fordulok e helyen is a szülői
ház lelkéhez, az édes anyához, a jó édes
anyához s kérem támogatásukat, nem a mi,
nem is az iskola érdekében: hanem legdrá-
gabb kincsünk, gyermekeik érdekében! Együt-
tesen, egy értelemmel kell, hogy irtogassuk
a gyomot, ápoljuk a nemest növényt, s ezzel
egyensúlyt az utat a boldogság felé!

Vajjon létezik-e annya, ki ne akarná,
hogy boldog legyen?

Ilyent nem képzelek; s éppen azért hi-
szem, hogy kéresem el is fog jutni oda, a
hol az igaz szeretet lakozik — a jó anyák
szívéhez!

Ekkor is az agyontipott ellenzék soraiból ál-
lottak volt fel képviselők, a kik válaszoltak
Serbánnak. A hatalmas többség hallgatott.

A rendőrállam felő evezésnek egy
ujabb mozzanatát jelzi az a rendelet, melyet
Percezel Dezső a gyűjtések ellenőrzése kér-
désében bocsátott ki. Ez a rendelet a köz-
igazgatási hatóság engedelmétől teszi füg-
gővé a hirlapi gyűjtéseket is. Ismét egy
ujabb rés nyílik tehát a sajtó függetlensé-
gének védő sánczán. Eleinte csak egyszerűen
bejelentésre kényszerítik a szerkesztőseket.
Majd eljön az idő arra is, hogy a hatalom-
nak nem tetsző cizókra eszközölni akart
gyűjtésektől eltiltják a hirlapokat. Nem kell
több hozzá, mint a Bánffy kormányának még
egy pár esztendő uralma. „Isten óryja
nagy csapástól mi magyar ha-
zánkat!”

Dr.

Az aratók sztrájkja.

Budapest, június 24.

E héten megszólalt a kormány
két reszortminisztere az aratók sztrájk-
ja dolgában.

A belügyminiszter a rend fenn-
tartásáról és a parasztok felvilágosítá-
sáról gondoskodik, a földmívelésügyi
miniszter pedig a tényleges bajok ese-
tére intézkedik abban az irányban,
hogy a gazdák ne károsodjanak.

A jó szándékot tagadni nem le-
het, de a tényleges intézkedések elá-
rulkják azt a kapkodást, mely használ-
ni semmi esetre sem fog a gazdának.
Arról nem is szólunk, hogy a földmi-
velésügyi miniszter első gondolata a
sürgős baj esetén egy új hivatal szer-
vezése és egy törvényjavaslat kilátásba
helyezése, mert ezt ő maga sem tarja
orvosszernek s csak a kedélyek jöven-
dő megnyugtására lauszirozza. De
maga az az intézkedés, melyet az akut
bajjal szemben tesz, feltétlenül haszon-
nélkül való.

A földmívelésügyi miniszter ezer
munkát csóditott össze Mezőhegyesen
és ezzel, véleménye szerint, providált
az egész országot fenyegető veszedé-
lemnek.

Mezőhegyes Csanád megyében
van. A miniszter megjegyzi, hogy az
Alföld közepén. Mi történik ezzel az
ezer munkással, ha a Dunántul, ha He-
vesen, ha Nógrádban van a sztrájk?
Hogyan expedíálják a munkás kezét a
távolabbi vármegyékbe. De mellőzve

Szilvia nászutazása.

„A férj és szerető” írójától.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

II.

(Folytatás.)

(5)

Csak egy tekintettel válaszoltam. Hogy
sz mit adott tudtára, magam sem lettem volna
képes megmagyarázni, mert a gondolataim
mind boldog konfuzióban voltak. De világos,
hogy Karit kielégítette, mert egy pillanat
alatt a karjai között voltam és ő összefü-
getlenül, a szerelem, köszönet és dicséret sza-
vait mormogta.

— És én? Én elfelejtém Szilviát, elfe-
lejtettem, hogy ebben a szép, boldog világ-
ban vannak bajok, félelmek és aggodalmak.
Hogy ő mit tudott volna még többet mon-
dani, meddig maradtunk volna ottan egy-
másba és üdvösségünk édes mámorába me-
rülve, azt nem lehet tudni, mert abban a
pillanatban egy különös hang dobogott meg
mind a kettőnkben. Olyan volt az, mintha egy
gyenge állat kaparta volna a csarnok ajta-
ját és azt fájdalmas nyögés követte.

— Drágám, ne ijedj meg! — kiáltá
Karit gyorsan. Kinyissam az ajtót?

Helyben hagyólag intettem és melléje
állottam, a mint az ajtót kinyitotta. És ugyan
jól tettem, mert Szilvia, — az én drága
Szilviám! állott ottan a halvány holdvilág-
ban és aztán eszméletlenül előre esett a kar-
jaimba.

III.

— Szilvia!

A testvérem nevét a borzalom és ré-
mület hangján Chesney ejtette ki, aztán cse-
n-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897 június 26.

Miért van szükség polgári leányiskolára?

Erre a nagy fontosságú kérdésre ad
igen melyreható fejtegetések kapcsán választ
Palló Albert, a kolozsvári polgári leány-
iskola kitűnő igazgatója az évi értesítő élén
között nagyrészt cizkékben. Ez érdekesen
és széleskörű tudással megint cizk e jelentős
kérdésről ezeket tartalmazza:

A polgári iskola általánosságban szólna,
nemzetiségi növény; onnan ültették át hoz-
zánk is. Keletkezéséről, fejlődéséről, a jelen
ideig, sokat lehetne szólni; e helyett azon-
ban legyen szabad egyfelől Németország elő-
haladására hivatkoznom, melynek polgárai,
mint a kikben az állam valódi ereje rejlik,
éppen ezen gyakorlati irányú iskolákban nyer-
ték képzésüket; másfelől azon történelmi
igazságra, hogy a német iskoláig, s ebben
a polgári iskolák ügye, különösen e század
elején lett nagyobb lendületet, a francia
hatása alatt, mely az egységes nemzeti ön-
tudat elterjesztését legkifejezettebb eszközét éppen
ezen iskolában, mely a nemzet zömét, erejét
— a közép osztályt volt hivatva nevelni, —
látta és találta. A polgári iskolák éppen azon-
tett minden tagjának az egyetemes művel-
tségű azon adagot megadni, a mely őt,
mint egyént, s mint a társadalom tagját meg-
illeti, annál nagyobb népszerűsége tettek

szert, meuné inkább meggyőződésé kezdett
válni az igazság: hogy a nemzetek legna-
gyobb ereje a nemzeti műveltségben van,
hogy az államra nézve a legjövendelméből
tőke, a nemzet műveltsége! El is terjedtek
azok csakhamar s habár a különböző nem-
zeteknél más más nevezet alatt szerveztették,
de azért céljuk egy maradt, t. i. — meg-
vetni a művelődés alapját azok számára is,
a kiknek ebbeli szükségletük tulterjedt azon
nélkülözhetetlen minimumon, a melyet a nép
iskola ad, de a kiknek sem szükségük, sem
idejük, sem módjuk nincsen magasabb mű-
veltség megszerzésére.

Ezen fontos célból ültették át hozzánk
is a polgári iskolát, de valljuk meg őszintén,
hogy nem a legalkalmasabb időben s hogy
az új növényt igen sok helyt oly kezek ápo-
lására bízták, melyek ahhoz nemcsak, hogy
nem értették, de élethivatását nem tudták
felfogni s így lett a polg. iskola a legtöbb
helyt félre érte, nem és nagyfontosságú
nemzeti missziójától elvonva, annak teljesíté-
sében megbénítva.

A polg. iskolának ezen szerencsétlen
időbeli átültetése s az ennek nyomában
járó kevés siker okozta, hogy midőn a nő-
nevelés fejlesztésére is rákérült a sor, nem
kezdették azonnal a polg. leányiskolákkal,
hanem oly intézményekkel, a melyek a nép-
iskola nyújtotta alpműveltséget betetőzni vol-
tak hivatva az által, hogy az ott nyert is-
mereteket, azok ismételése mellett, némileg
még bővítik, kiegészítik.

Ez a felső népiskola. — Csakhamar
azonban szükségét kezdték érezni egy olyan
leányiskolának is, a mely több ismeret és
szélesebb körű alpműveltséget nyújt, mint
a felső népiskola, s a melynek a gyakorlati
életpályákkal szemben éppen az a hivatása,
mint a középiskoláknak a tudományos élet-

pályákkal szemben! Ezen szükség hirta életre
a polg. leányiskolát! Az elvi különbség te-
hát a két iskola között az, hogy míg a felső
népiskola betetőzője az elemi iskolai okta-
tásnak, addig a polg. iskola szélesebb körű
tanulmányi rendszerével alapvetője egy ma-
gasabb fokú műveltségnek, mely gyakorlati
pályára képesítve, ezekre amannál több ala-
pot nyújt, elős-erőtel és lelkesedést ébresztve
együttal a növekedésben leendő élethivatá-
suk iránt is.

Ha azonban bárki is, a polg. leányis-
kola ezen gyakorlati irányából, melyet az
előtte álló reformok még tovább kívánnak
fejlesztetni, azt akarná kiolvasni, hogy a polg.
iskolák a tulhajtott németmancipáció slephordo-
zó akarnak lenni: nagyon tévedne. Hiszen
nagyon jól tudjuk mi is, hogy az egészséges
társadalom és nemzetek fenntartói, a nemek
boldog családi élet, a melynek képviselője a
nő összetartó kapcsa, a sziv. A hol pedig
nem így van, hanem egyedül a kenyer, vagy
a hírnév kereső érdeknek szolgál: ott ki
van telepítve a család az utcára.

Mi, kikre a polgári iskolák ezuttal biza-
va vannak, ezt nem akarjuk, nem akarhat-
juk! Hanem igenis akarjuk azt, hogy midőn
az ifjúságot a nemzeti érzés, gondolkodás és
cselekvés módjába bevezetjük, s a szükséges
ismeretek megszerzésében segítjük: ugyan-
akkor felébredjen bennük a kötelességtudás, a
munka-szeretet érzete is, hogy így a hazá-
nak, egyháznak, a társadalomnak hasznos,
odaadó és hű polgárai lehessenek. Akarjuk
azt, hogy a nő, ha a sors egyike, vagy a
másiknak osztályrésztől azt juttatja, hogy az
életet egymagába fussa meg, — a munkát
még ifjú korában, míg a lélek még minden
jóra fogékony, — megismerje, megszeresse és
megtanulja. Akarjuk azt, hogy a nő, majdan
mint családanya, munkássága, tudása, köte-

ezt, vajjon mit tart a földművelésügyi miniszter ennek az ezer munkásnak az alföldi munkásságához való arányáról. Hiszen ezer munkás sürgős munka idején naponta ezer hold földre számítható. Már most mit ér az „Alföld közepén” ezer munkás egy általános aratószerájék esetében.

Ez az ezer ember magára Torontálra sem elég, nem hogy védelemképpen legyen odaállítható az általános sztrájkkal szemben. Azután a vasúti szállítás egy távolabbi területre olyan költséges, hogy az amugyis megdől és lábán megromlott buza csekély haszna rámege a miniszter óvintézkedésére. De a földek cisenek mindegyiké az állomás mellett. Van, hogy fél napi járó utra vannak az állomástól. Mindegyikében, pénzben kifejezve a mind ehhez hozzávéve az emberanyag csekély voltát, számot nem térvő teszi a földművelésügyi kormány egész intézkedését.

Azt azonban, ami egyedüli mentő mód volna, s a mit az országos magyar gazdasági egyesület javaslatba hozott, hogy a katonaságot szabadságolják, vagy rendeljék le aratómunkára, vonakodik a kormány kieszközölni. Ez az egyedüli mód, mert emberanyag is elegendő, meg a szükség helyéhez is mindenütt közel a granizon, de meg, ha ezt a hadügyminiszter megígéri, a sztrájk valószínűleg magában maradna, mert ezzel az argumentummal szemben a paraszt rögtön munkába állana, tudva, hogy a katonának kell aratnia, ha parancsolják neki.

De a földművelésügyi miniszter a veszély előtt a tizenkettedik órában még mindig tárgyal a hadügyminiszterrel s a gazdaságosság, melynek ez évi romlásához az utolsó hét elemi csapásai is sikeresen járultak hozzá, várhat, míg a lábán megromlott életet a mezőhegyesi ezer ember lekaszája.

A. E.

Aratás az Alföldön.

(Szociálista mozgolódások.)

Szeged, jun. 24.

Szörvényszerű aratnak már a nagy Alföldön, amennyire csak lehet, békességben. A gazdák olyan engedékenyek és anyyi jókarral vannak a munkások iránt, hogy ezt maguk az aratók is belátják és hozzájárulnak a munkához.

Igy van ez mindenütt Csongrádmegyében s a kisebb birtokokon. Van azonban két nagybirtok is, a pusztaszeri Pallavicini és a magocsi Károlyi birtok, amelynek munkásai nem akarják elvállalni az aratást, ha a követeléseiket nem teljesítik.

Egészen másként áll a dolog Torontál-megyében, amelynek gazdasági egylete az ottani birtokosok érdekében olyan felhívást bocsátott ki a munkásokhoz, melyben követeléseiket jogtalanságnak nevezik és azt írják, hogy a gazdák elmentek már a méltányosságuknak a legmesszebb menő határáig.

Bácsmegyében két veszélyes pont van: Zenta és vidéke, valamint Petrovcselló, a

hol hangosan hirdetik a munkások, hogy a végső eszközökhöz is képesek nyulni, ha a kívánságaikat nem teljesítik.

Csanádmegyéből még alig érkezett hivatalos jelentés, pedig az ott tartó munkások már megérkeztek Mezőhegyesre. Csak Makó környékén mutatkozik egy egy szerződés-felbontásban a munkások mozgolódása. Mezőhegyes környékén a nagyobb birtokokon nincs munkás. Eddig a cselszékkel aratnak a birtokokosok.

Ma este — váratlanul aggasztó jelentések érkeztek a csendőrkerületi parancsnok sághoz a csanádmegyeyi Kerekegyháza felől. Ott ma kijelentették a mezői munkások az általános sztrájkot, s fegyverkeznek a csendőrök ellen.

Oly fenyegető a helyzet ebben a kezségben, hogy az órs haladéktalanul erősitést kért. Az esti vonattal a gyakorlaton volt probacsendőröket ki is vezényelték az órs megerősítésére Kerekegyháza felé. A munkálatozatok ma már meg is kezdtek és hat nap múlva már a közforgalomnak adják át az új telefonvonalat, melyet azért építenek ki, hogy a kormány folytonos összeköttetésben lehessen Mezőhegyessel, ahol az ezer tartalékos munkás van, s amelynek környékén a legnagyobb a munkások elégedetlensége.

Hogy mily fenyegető a szociálista munkások magatartása, mutatja az a körülmény is, hogy a belügyminiszter haladéktalanul intézkedett a kereskedelmi miniszterrel egyetértően, hogy az állami távbeszélő azonnal építsék ki Aradtól Mezőhegyesig. A munkálatozatok ma már meg is kezdtek és hat nap múlva már a közforgalomnak adják át az új telefonvonalat, melyet azért építenek ki, hogy a kormány folytonos összeköttetésben lehessen Mezőhegyessel, ahol az ezer tartalékos munkás van, s amelynek környékén a legnagyobb a munkások elégedetlensége.

A hét krónikája.

Kolozsvár, jun. 26.

A magyar tudományosságért veszteg gyászos felkiáltása terjedt az egész országban, midőn Kolozsvárról a táviró megvitte a hírt minden irányban, hogy dr. Brassai Sámuel, a tudományok Nesztora nincs többé.

E hét történetében szomorú történet is van, és a nemzet fájdalmasan tekint a magyar tudományos világnak egy századot élt halottjára, de meg kell nyugodnunk a végzet örök törvényében és hálát kell adnunk a gondviselésnek, mely kiválasztottját ritka, hosszú élettel ajándékozta meg.

Brassai Sámuel, kit a múlt Magyarországnak népének patriarchális szeretete „bácsi”-nak nevezett, — ez a Brassai bácsi nincs többé. A hatalmas görnyedt alak, — a hosszú fehér haj és szakál, mely annyira karakterisztikus vonást kölcsönözött arcának, — ez az ősz, tiszteletré méltó agg férfi, nincsen többé. Nagy lelkének mulandó porhüvelyé összeomlott, de fényes szelleme élni fog még sokáig.

A politikai életben alig van figyelemre méltó változás. Még mind a 16. §. dominál és az ellenzék hevesen és lelkesen védi a megtámadott sajtó szabadságát.

A kormányban nagy és lusta tömege olykor zajong, mert una már, hogy nem kap nyári vakációt, de máskülönbben buta közönyvel nézi a vitát és várja, hogy tömeges „igen”-jeivel a kormány segítségére lehessen.

nem álom országban mozogtam, de valami borzasztó misztériumnak a légkörében, és hogy a testvérem fekkdt előttem.

— Ez Szilvia! kiáltam a gyötrelmem hangján.

Kárl megfordult, egyik kezét a vállamra tette, és részvételt nézett arcomra.

Igen drágám, szegény Szilvia valami nagy bajban. Most a farságtól és kimerültségtől ájult el, és az első dolgunk, hogy eszméletére hozzuk. Tudom, hogy te nyugodt leszel és okos, és segítségemre leszel a nélkül, hogy anyádat megijeszülj, vagy a cselédet behívjuk.

— Igen, igen segítők! mondanék még mindig reszketve, de gondolataim Kárlnak minden szavára világosabbak lettek.

Oda vittem a szobámba rendelt székkel, nesztelenül mozogtam különféle küldetéseimben, segítettem a testvéreimet megmozdítani, az arcát hideg vízzel megmosni, az erős ecetet az arca alá tartani, és halvány ajkaid az erős szeszszel megnedvesíteni. De minden kísérletünk hiábán valónak látszott. Ő légs és mozdulat nélkül fekkdt, és a Kárl arcára nyughatatlan kifejezést láttam jönni.

— És az a kifejezés olyan éles fájdalommal és reméllettel járta át szívemet, milyent még soha sem éreztem. Megragadtam a Kárl karját, és lihegve kérdeztem —

— Nem halt meg?

— Nem, nem, bizony nem, édesem! De ez sokkal komolyabb baj, mint a milyennek gondoltam; és Filisz, félek, hogy anyádnak meg kell mondanom. Magadra vállald ezt a szomorú kötelességet? kérdé.

Intettem, hogy igen, mert én is éreztem éppen úgy mint ő, hogy a szegény anyámat lehetetlen volt e rázkodást megkímélni. Lassan, félelemtől és fájdalomtól elgyengülve indultam kinos feladatom teljesítésére, a sa-

Csak hogy ez még nem lesz egyhamar. Igen szomorú szerepet engedne meg magának az ellenzék, ha a kormány minden jogfosztást eltűrné, ha elégségesen tartaná rövid tiltakozással napirendre térni a kormány merényletei felett.

De örömmel látja a nemzet, hogy az ellenzék a legkitartóbb, a leglelkesebb és a legkeményebb ütközetre határozta el magát.

Ezt a csatát pedig nem szabad elveszítenie, mert akkor nagyobb veszít mintsem azt hirtelen át is lehetne tekinteni. Majd csak a gyakorlatnál tűnik ki, hogy a 16. §. milyen erős ütő kártya a reakció kezében. Akkor tűnik ki, hogy milyen ravaszul megásott vorem az, melybe asajtó munkásai behullva nyakukat törtek.

A legjobb hiszemiséggel írott cikkre rámondják, hogy magán egyén becsületébe vág és hiába hivatkozik arra, hogy az a magán egyén közügy szolgáltatásban áll, mert a tömlöcs ajtója megnyílik előttem.

Azért hát helyesen cselekszik az ellenzék, ha minden törvényes eszközt megragad arra nézve, hogy ezt a szarnokoskodó, erőszakos, nagytömegéhez ragaszkodó kormányt megenged.

Ha csakugyan csatát vesz az ellenzék: a sajtószabadság, s ezzel együtt a közszabadság szenved helyrehozhatatlanul. Erdély miniszternek ezzel a javaslatával sikerült még Fehérváry bárón is alól szállani s ezzel a szakkal kivívni számára a legnagyobb népszerűtlenséget.

A hodmezővásárhelyi méregkeverők pörét, melyet közbejött haláleset szüntettetett volt be, — már ismét megkezdtek. A méregkeverő bűnösök ismét elhagyják naponta a sötét puszta börtön falait, és a tárgyalási teremben kíváncsiak szemlélni a tárgyat képezik, mert az embert a nagy bűnök épen úgy érdeklik mint a nagy erények s a gazemberek akárhányszor úgy képezik kíváncsiság tárgyát, mint a jelesek.

Csak természetes hát, ha a tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyíval, úgy, hogy a lapok híre szerint a nagy tragika. Jászai Mari is megfogja szemlélni Jäger Marit, ki a gonosztevők leggonoszabbja. Valószínűleg, tanulmányozza a művész ezt a bűnös aszszonyt, csak aztán darabot is kellene hozzá írni.

Nem hagyhatja a Krónika figyelmen kívül azt a messzeleható körülményt, hogy két nap óta száraz és meleg idő jár.

A gazda közönség milliókkal van érdekelve s bár a hónapokon át tartó esőzés tönkre tette a termények nagy részét, a beköszöntött meleg napokat a gazdák halálassal fogják.

K — s.

Bethlen Gábor utolsó levele.

A váratlanul elhalt gróf halála előtt 5 nappal a hó 19-én hosszabb levelet írt a szerkesztőnek. A levelet elejétől sajátkezűleg írta.

E levélből meleg hazaszeretet, és eslekvési vágy sugárzik.

A levél így szól:

„Még azelőtt megállottam, — hogy szívzaggató hírem — átadásához bátorságot gyűjtsek

Ugy volt, a hogy vártam, anyám ismét elaludt; feje hátra volt dőlve a szék selyem vállkására és úgy látszott, hogy kellemes álmai voltak, mert mosoly vonult el az ajkain. Talán Denere és annak szép fiatal asszonyára gondolt, álmaiban forrón szeretett gyermekének a kellemes és boldog jövőjét látta. „Oh szegény Szilvia — szegény anyám! — önkénytelenül ez a kiáltás jött az ajkaimra, minek az lett az eredménye, hogy könnyű álomból felébresztette anyámat. — Mint változatlanul mindig, úgy most is vidáman, élénken és beszédesen ébredt fel, és engem az árnyékban látva, azt kiáltá —

— Fil, mit csinál az ott? Miért kiáltottál fel oly han ósan? Te és Karl hosszú ideig kíváncsiak egymásnak „Jó éjszakát”, mert azt hiszem, hogy csak most küldted el. Jer ide gyermekem hadd nézzek a szemed közé. Én hamar megtudom mondani, hogy Kárlnak volt-e valami különös mondanivalója.

Éreztem, hogy szemeim megteltek a számalom könyveivel, amint anyám mosolygott az ő bobókás kis tréfáján. És ámbár közelebb mentem hozzá, a világosság köréből a menyire lehetett távol tartottam magamat, nem akartam, hogy arcom elárljon melletti időm volt beszélni.

— Anyám, Karl még nem ment el, — mondanék habozva, azt gondolva, hogy izgatott hangom segítségemre lesz szomorú híremet tudtára adni; de ő, a mi talán természetes volt izgatottságomat egészen más oknak tulajdonította és zavartalan nyugalommal folytatá.

(Folytatása következik.)

Tisztelt Szerkesztő ur!

Csaknem akarnak nyugodni a segessvári szászok, nem tudni mi ezébből, (mert felesleges volt) az alispán újból a megyei közgyűlés elibe vitte a Petőfi-szobor leleplezési ünnepély dolgát, s azona annyira botrányos kitérősek voltak, egy pár száz coripeus (segessváriak) részéről, hogy a főispán is megsohanta, s rendre utasította a főszónokot, „ez egy Wolff nevű fiatal gimnásiumi tanár, a másik dühösködő a városi főorvos Bakon volt, utóbbi plane írásból olvasta magyar faló beszédjét. De a legszebb a dologban az, hogy harmadnap a gyűlés után bent voltam személyesen Segessvárt, a Petőfi ünnep tárgyában nagygyűlést tartottam, kérdeztem főispántól a kicsi tiszlviselő, hogy volt a megyei gyűlés lefolyása? egyik sem mondta el, — megbízható emberem, kitől megdühíthattam volna, egy sem volt a közgyűlésen.

Hogy a városi főorvos hogyan szítja a magyarokat, az nem számít, beteggel érintkezik, kik meghalnak; de a gimnásiumi tanár az ifjúságot tanítja, nevel, befolyásolja, jó lesz nyílt kérdést intézni az illetékes körkörhöz, hogyan tűnnek ilyen tanár? De jó lesz nyílt kérdést intézni Nagy-Küküllőmegye intéző köréhez is, nevezetesen, miért akarják agyonhallgatni a botrányos történeteket? és tettek-e lépéseket a rakoncátlanok megtorlására?

Ha nem volnék az Elnök a Petőfi ünnepélynek, magam írnék egy cikket, de nem akarok a száznaknak indokot nyújtani gonoszszáguk esetleges megokolására.

Együttal reclame végett is a júliusi 31-iki Petőfi ünnepély sikerére, kérem közölni, hogy f. hó 14-ikén Segessvárt látogatott ünneprendező ülést tartottam, a hol részletesen referáltam az ünnepi albizottságok elnökei, s minden előkészület megtételét, a mi az ünnep sikerét biztosítja. Maga a szobor is a napokban érkezik Budapestről Segessvárra, egy kis jóakaró felhívás már nem ártana a leleplező ünnepély látogatására — teljes tisztelettel

Keresd, 1897. jun. 19.

lekötelezettje

Gr. Bethlen Gábor.

Apróságok gróf Bethlen Gáborról.

Bethlen Gábor a juniusi direktori gyűlésen valamint a választmány ülésén is részt vett. Mindkét ülést személyesen vezette.

A délelőtti direktori gyűlésen jókedvű volt. Ez Emke tisztviselőivel vidáman beszélgetett.

A direktorium ülés folyamán Vasvári Kolozs herezegrimás arezképét rajzolta az író mappára fekete ironnal s piros ironnal kiszínezte.

Az elhunyt minden gyűlés folyamán rajzolgatott. Rajzai papokat, katonákat, vadász jeleneteket, állatokat tüntet fel, az Emke főkönyvezetője Beregszász László minden gyűlés után szónéklál össze szedte s megőrizte ezeket a rajzokat.

Bethlen Gáborról sem az Emke ünnepi emlékkönyvekben, sem az egyet évkönyveiben működését tárgyzó leírás nem található. Az Emke irattárában mindenik választmányi tagnak össze van gyűjtve az életrajza, csakis az Emke megalkotójáé hiányzik.

Egyik emlékkönyvbe sajátkezűleg írta be a következő sorokat:

Ez országban csak az teljesítheti a hazai, trón és nemzete iránti kötelességet, a ki közreműködik Egyesületünk által kitűzött hazafias czélok megvalósítására irányuló munkálkodásban.

gr. Bethlen Gábor

Emke elnök.

Deési Emlék könyv 1893.

Az Emke elhunyt elnökét igen szerette Rudolf néhai trónörökös. Sokat vadásztak együtt. A görgegyi vadászatokon kívül a fogarasi zerge vadászatokban is gyakran részt vett.

Legutóbb gr. Zichy Jenőnél vett részt a Milán király tiszteletére rendezett vadászat. Ő közönte fel a társaság nevében francia nyelven Milán királyt.

Koszorúk Bethlen Gábor gróf ravatalára. Olyan váratlanul történt a gyász és oly gyorsan annak Kolozsvárra érkezett híre, a temetés, hogy a közönségnek ideje is alig marad arra, hogy kegyeletét k szoroval.

Az Emke direktoriuma nagy gyopár koszorút készít ezzel a felirattal: Szeretett elnökének, a gyászoló Emke.

A kolozsvári tornavivó egyet egy óriási cserkoszorút készített piros fehér szalaggal, melyet nemzeti szalag foglal össze. A szalag felírta ez:

„A kolozsvári Tornavivó Egyet”

„Jubileumi társelnökének”.

Az elhunyt alapítója volt az Egyetnek ezelőtt pár héttel még levelet írt a tor-

navivódához. A levélben felajánlotta szolgálatait az egyet jubileumi ünnepre, s mint társelnök ez az egyesület korszerű berendezésére 100 frtot ajánlott fel. A koszorút az egyet titkára teszi a ravatalra.

Koszorút helyeznek a ravatalra a következők:

G á b o r n a k,

Lujza.

G á b o r g r ó f n a k

Lengyel.

Direktorium határozata. A direktori gyűlés elhatározta: hogy az elhunyt szeretett elnökét az egyesület halottjának tekintik.

Gyászlobogó alatt testületileg vesz részt a temetésen.

Koszorút helyez a ravatalra.

Részvétiratot intéz a gyászoló családtagokhoz.

Emléke megörökítése iránt a választmány javaslata tesz.

A kitűzött gyászlobogót 10 napon át az egyesület épületén hagyja.

Kornis Viktor grófhoz, Kun Géza grófhhoz sürgönyök intéztettek az Emke részéről.

Bethlen Gábor gróf sirjánál Kun Géza gr. fog emlékbeszédet tartani.

Az Emke gyászjelentése így szól:

Az Erdélyrészi-Magyar Közművelődési egyesület, mely gyászszal és hazafias bánattal tudatja, hogy gróf Bethlen Gábor, az Emke-nek megalapításától fogva önfeláldozó s fíradhatatlan elnöke f. év. junius hó 25-én d. u. 7 órakor, keresdi kastélyában rövid szenvedés után meghalt.

Pótolhatatlan a veszteség, mely az Emkét halálával sújtotta. Az Emke volt az ő családja. Az ő nemzeti lelkesedése, vasakarattal teremtő ereje volt az emkének vezéresilaga. Ő a mi halottunk.

Temetése „Keresden” f. év. junius 27-én vasárnap d. u. 2 órakor lesz, melyre, a nemzeten minden hű fiát az Egyesület minden tagját meghívja az Emke. Kolozsvárt 1897. junius 26-án.

Áldás emlékére!

Felhívás.

Alólirott directorim mélyen megrendült szívvel tudatja, hogy Máltságos Gróf Bethlen Gábor ur az Emke-nek kezdetétől fogva páratlan ügy buzgalmu, országserzte tisztelt elnöke folyó hó 25-én este 7 órakor keresdi kastélyában meghalt. Temetése vasárnap, f. hó 27-én d. u. 2 órakor lesz Keresden. Hazafias tisztelettel felkérjük igazgató választmányunk tagjait, hogy a gyászszertartáson minél számasabban résztvenni sziveskedjenek.

Indulás vasárnap reggel 6 óra 11 perczkor gyorsvonattal Segessvárra holnap kocsi szállítják a résztvevőket Keresdre. Visszatutazása ugyanazon nap d. u. 5 óra 53 perczkor Segessvárról érkezés Kolozsvárra.

Bíró Béla elnök h. Deáky Albert, Balogh Károly, Merza Lajos, Fekete N. Béla Szekula Ákos.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, junius 26.

Bethlen Gábor temetése. Bethlen Gábort holnap vasárnap d. u. 2 órakor temetik keresdi birtokán. A reggeli gyors vonattal indulnak ki azok, kik Kolozsvárról, a temetésen kívánnak venni. A gyors vonat Segessvárig visz. Innen a temetésre jövő gyászoló közönség kocsin fog Keresdre jönni. Egy része az esti vonattal utazik ki.

Bethlen Gábor gróf halála. Bethlen Gábor gr. halála Kolozsvár körében élénk részvételt kellett, mert a gróft nemcsak lelkes és egyenes jelleméért mindenkinek szerette. Dr. Purjesz Zsigmond tegnap reggel konstálta, beteg grófhhoz, de csakhamar konstálta, hogy segíteni a nagy betegem nem lehet. Bethlen Gábor gr. halálát szívbajjal komplikált tüdő gyulladás okozta.

Brassai Sámuelről. Mint tisztelt belitágjáró szép gyászlapot adott ki az 1848—49 es orsz. történelmi muzeum. A gyászlapon van Brassainak egy nagyon sikerült arcképe és rövid életrajza.

Bartha Miklós perujtási kérvényét a kir. Kuria tegnap tárgyalta és rövid tántán a jövő hó július 1-én jelentkeznie meglene, hogy hathónapi fogházbüntetést megkezdje. Mivel azonban, mint köztudomás, jelenleg nemcsak a felesége fekszik vesélyes

Magyar királyi államvasutak. — Igazgatóság.

74128/21300. C. v. Sz.

488. (3-3)

Hirdetmény.

Ezennel közzétett, hogy a vasúti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműk, botok, napernyők, esernyők stb. a Budapest ny. p. u. f. évi június 30-án d. u. 3 órákor tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Budapest, 1897. június havában.

Az igazgatóság.

Külmonostor-utca 87. szám alatt

egy szép nagy

TELEK,

mely 6444 □ méterből áll,

a kertnek vége a Kis-Szamosra nyúlik, egészben vagy részben szabad kézből

ELADÓ.

(510. 1-1)

Értekezhetni ugyanott.

Egy igen jó forgalommal bíró helységben

eladó

családi körülmények miatt egy

vegyeskereskedés

berendezéssel,

509. (1-1)

esetleg árukészlettel együtt.

Az üzlet azonnal is átvehető.

Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadó-hivatal.

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Egy évi gyári jótállás. Egy évi ingyen javítás

Kiválóan berendezett mechanikai műhely.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Erdélyi vezérképviselet:

Grósz Frigyes urnál, Kolozsvárt,

472. (15-x) Főter 7. sz. Takarékpénztári épület.

a legjobb és legegységesebb kerékpár!

az összes műszaki vívmányok felhasználásával a legkiválóbb angol anyagból van készítve.

a hazai gyártás egyik diadala.

már az angolok által bírt ázsiai gyarmatokon is hódított magának piacot.

minden versenyen első díjakat nyer.

egyenletesen könnyűjárású, gyors és biztos.

tartósságánál és megbízhatóságánál fogva a legegységesebb kerékpár.

kiváló fizetési feltételek mellett kapható az alulírt vezérképviseletnél.

Olcsó bevásárlási forrás

FRANK KISS JÁNOS FIAI

ÜVEG ÉS PORCELLÁN KERESKEDÉSÉBEN

Kolozsvárt, főter 33. sz.

Az üzlet teljes felosztása miatt

mélyen leszállított árak!

Étkendő készletek	5 frt 20	hirtől kezdve feljebb
Kávék készletek	2 frt 80	" " "
Fekete kávé készletek	1 frt 90	" " "
Mosdó készletek	2 frt 40	" " "
Liqueur készletek	80	" " "
csigával ellátott függőlámpák	3 frt 30	" " "
Fekete kávé csészék	6	" " "
Kávé csészék	14	" " "
Teás csészék	15	" " "
Virágtartók	15	" " "
Árnyékperek	10	" " "

és minden itt elő nem sorolt tárgy, valamint a képkere-
tezők is ily arányban leszállított áron számíthatnak!

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Tisztelettel

Frank Kiss János fiai

464. [7-x]

VALÓDI
SZÉKELY FENYŐPÁLINKA

kapható

5 literen felüli mennyiségben

korsókban és hordókban,

UGRONÁKOS

jóságbérletességénél Székely-Udvarhelyt.

— Ára literenként 45 kr. —

Nagyobb megrendelésnél árleengedés.

508. [1-5]

A legértékesebb és legkedveltebb

Kolozsvárt, Főter 9. sz. a.,

(a báró Jósika-palotában)

NAGY JÓZSEF

ezég alatt (1852. év óta) fennálló

ÉKSZER-ÜZLETBEN,

a mely különös gondot fordít arra, hogy árul a legjobb minőség és a legsolidabb árak mellett a legkényesebb igényeket is kielégítő kiváló ízléssel a az időnkénti újdonságokra való figyelemmel legyenek megválasztva, mindennemű

drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst árak

a legújantóbb árak és legdusabb választékban kaphatók.

Kiválóan nagy raktár: gyűrűk, fűgők, karékok, hajtűk, broszok, mellűk és amulettok, colliék, zsuauk, női- és férfi órák, lorgnet, óra- és nyak-láncok; továbbá ezüst asztalkészletek, asztaldíszek, evőeszközök, kelyhek és serlegekben, tálcák, kannák, poharak, gyertya-tartók, zsirandók, ezüst fogantus sáta-pálcák, dohány és szivartárcákban stb. stb.

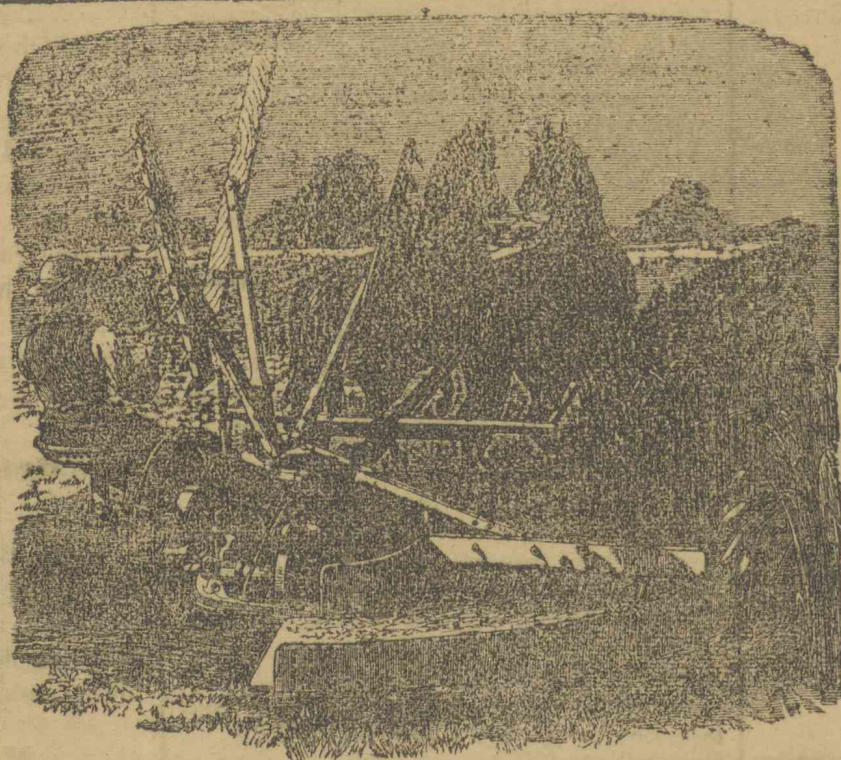
Elvállal az üzlet és kiváló gonddal teljesít mindennemű — e szakmába vágó — javításokat.

Teljes értékben megvesz vagy új áruval becsere-
rel régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tárgyakat és tőrmeléseket.

Videki megrendeléseket — nagyszámú vidéki vevőire való tekintettel — a legpontosabban teljesít. 376. [8-20]

Legújantóbb és legdusabb

Magyar Mezőgazdák Szövetkeze, Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Havonként kétszer megjelenő üzleti értesítőnkét kívánatra bérmentve megküldjük.

Adriance, Platt & Co. newyorki gépgyáros

kizárólagos képviselete

FÜKASZÁLÓ, MAROKRAKÓ ARATÓ,

KÉVEKÖTŐ ARATÓ GÉPEIRE.

Olcsó, egyszerű és tartós aratógépek.

Az eredeti francia

Vermorel ECLAIR

Peronospora permetező ára darabonként
21 frt csomagolással.Az előre látható tömeges
megrendelésekből kifolyólag — késések
elkerülése céljából — kérjük a megrende-
léseket előjegyzés végett mielőbb hozni juttatni.
132. (39-50)

A BORSZÉKI VIZ A SAVANYUVIZEK KIRÁLYA!

BORSZÉK

GYÓGYFÜRDŐ ERDÉLYBEN CSIKMEGYÉBEN A FENYVESEK HAZÁJÁBAN.

Fürdőidény tartama: Jun. 15. — Szept. 15-ig. Utazás Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. — E gyorskocsikra előjegyzést tehetni Miklós Görög vállalkozóknál Szász-Régen. Dóli utirány: Brassó, Csikszereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyu-vizek királya!

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁGNÁL BORSZÉK. KAPHATÓ MINDENÜTT.

Fürdőre, borvizüzletünkre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a

Fürdőüzlet igazgatósága Borszék.

(456. 5-10)

Posta, távirat helyben.

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁG BORSZÉK.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.